

השותפין פרק ראשון בבא בתרא

ז.

עין משפט גזר מצוה

מב א ב ג ד מ"י פ"ד
 מ"גל שניט ה"ו ו
 סג ספ ט"ש"ע ח"מ
 ס'מון קס"פ ט"פ ז ועין
 ג"כ"ב"ג:
 מב ג ד מ"י פ"ד הלכה
 ט סג ספ ט"ש"ע ח"מ
 ח"מ"מ ס' קס"פ ט"פ ז:
 מ"ד ז ט"ש"ע ח"מ וס'מון
 קס"פ ט"פ ז:
 מב ח ט מ"י פ"ד הלכה
 סג ספ ט"ש"ע ח"מ
 ס' קס"פ ט"פ ז:
 מ"ו י מ"י פ"ד מ"גל
 מ"מ"ה ה"י סג ספ ט"ש"ע
 ט"ש"ע ח"מ ס' קס"פ ט"פ ז:
 מב ח ט מ"י פ"ד הלכה
 סג ספ ט"ש"ע ח"מ
 ס' קס"פ ט"פ ז:
 מ"ו י מ"י פ"ד מ"גל
 מ"מ"ה ה"י סג ספ ט"ש"ע
 ט"ש"ע ח"מ ס' קס"פ ט"פ ז:
 מב ח ט מ"י פ"ד הלכה
 סג ספ ט"ש"ע ח"מ
 ס' קס"פ ט"פ ז:
 מ"ו י מ"י פ"ד מ"גל
 מ"מ"ה ה"י סג ספ ט"ש"ע
 ט"ש"ע ח"מ ס' קס"פ ט"פ ז:

רבינו גרשום (המשך)

ק"ל מחז"ש: דינא אמר ליה.
 דלא מצו למיטרח לגנות
 ביתו: היינו הך. דקאמר
 רב חמא בחיבי בי תרי
 וכיו"ה ויהא תרו למה לי: הא
 איצטרך ליתני. שאפי'
 אלו הלנות שיש לו בהן
 חזוקה: כי תבני וצבירי.
 שאין צריך בהן לאורה כל
 כך אפי"ה לא מצו לכופו
 לגנות: אספלידא. חדר
 שלועזין קמרא: תרביצא.
 ינה שטמון לה: אפומא
 אספלידא: לפני הפתח:
 אחר של שדה לבן. שדה
 חבואה: יש לו לבעל
 הכרם ד' אמות בשרה לבן.
 כמלא צמר בוק וכו' כדי
 לתרוש פניו העומקין על
 המיצר ששם הוא ג' עומדים
 גפנותיהם בחרישה: שעל
 מנת כן חלקו השדות.
 והכי נמי לא יבנה כותלו
 לאספלידא שלו כדי שלא
 לאפיל עליו: א"ל התם.
 משה"ה יש לו לבעל הכרם
 ד' אמות בשרה לבן משום
 דעלו להריו שמעלה זה
 שדה הכרם לבעל שדה
 בשרה לבן ויהו מחלק שדה
 כרם כדי שיהא לו ד' אמות
 אבל התם יבנה אספלידא
 לא מעלה ויהו בתרביצא
 ומשה"ה מצו למימר ליה
 ברדי קבניא: א"ל וכי
 בשופטני עסקינן. דלא מעלו
 אהרדי כלומר וכי באנשים
 שטמון עסקינן יבבלא עליו
 קרקע נטל זה תרביצא
 תחת האספלידא והלא זה
 בניו וזה [אינו] בניו אלא
 בראי עלו אהרדי בדמים:
 כשורי והרדי. ולא עלו
 באוראי ולא נתן לו בקרקע
 ויהו ובידן קאמר ברדי
 קא בניצא: ולימא ליה.
 בעל האספלידא עדי אידונא
 הויה לה אספלידא דהויא
 לה נהורא מעליא אבל
 השתא אי בנית אשיתא
 וקאמרת עליו לה ויהו ליה
 אידונא ויהו חזיקי טפי ובהא
 אידונא מצו מעכב עלויה:
 אמר רב שימי בר אשי
 שמה בלבי פליג ליה.
 והשתא נמי שם אספלידא
 קרי ליה אפי"ה דמאמלא:
 מי לא תניא כו'. אפי"ה
 שאין שם גפנים שתי:
 כנגד שתי ואתח יצא
 נגב [ואילנות]: עדידא ביה
 כדרדו ביה אבהתי. כלומר
 להכי איכונא למיחב חלק
 אספלידא שאהי דר כשורי בה אבהתי ביה מאיר גדול:

שוף אכריסך. פ"ה שחה קומתך ולר"י נראה שוף לשון שפשוף שמתחזק בצלח: **בוקר** סריקין. אנשים רקים מתרגמינן גוברין סריקין (שופטים יח): **היינו הך.** וה"ל והא אשמעינן זבאי עובדא דחמא אעתיקא לא קאי דלא שמעינן מההיא ולעיל ולעיל איצטרך כדאמרינן וה"ל דלא מנו כשורי למטה מי וכו' דחמא וכולה עתיקא לא קאי ומשום הא לא הוה נריך לאתמי האי עובדא: **אספלידא.** פרש"י טרקלין יפה ובערוך פירש מערה כדמתרגס (תהלים ג) מפני שאול צממרה צאספלידא ואור"י דאספלידא דהכא א"ל להיות מערה מדקאמר ונמי דעלו להרדי כשורי והרדי וצממרה ליתא כשורי והרדי ועוד מדקאמר מעתיקא אספלידא והשתא א' אידונא וצממרה ליתא אורה כלל ומפרש ר"י דאספלידא דהכא הוה אכסדרה שיש בה אורה גדולה שפרויה צרות אחד כדאמרינן בלא יחפור (לשון דף קה). עולם דומה לאכסדרה וכו' וכן מוכח בקומקום רצה (מנחות דף לג) וס' ד"ה אספלידא דלאמרינן אפי"ה חזינא להו לאספלידא דכי מר דאמרינן להו פלימי ולית להו מזוזה ופרקי מיתבי צית שער ואכסדרה ומרפסת חייצין צמזוזה: **א"ל ברדיי קבניא.** פ"ה אמה אין לך עלי חוקת אורה של שלש שנים ותימה שהיה יכול להאפילו עליו שלא יהא לו צטרקלין אורה כלל ועוד דמאי קאמר צאמרינן לא עלו אהרדי שפישט דעלו נמי צאמרינן דצית בלא אורה אינו שיה כלוס ומפרש ר"ת שמאספלידא היה יכול לראות לשדומי דרך התרביצא וקאמר מאפלת עליו היינו שהיה מעכבו שלא היה יכול לראות שדומי וקרי לה נמי אידונא שלא היה יכול להצט למרחוק וכן מפרש ההוא דלקמן א"ל לית לך חלונות זה על זה ומהו קשיא לר"י דמאי קפירין ממי שנה מהא דתניא כו' התם ודאי יש לו ד' אמות לפי שהם צורך לעבודת הכרם אבל הכא זה לא היה צורך האספלידא מש"ה צדין קאמר ליה ונראה לר"י דדאי היה מאפיל עליו האורה שלא היה צו אורה גדולה כאלו נריך לאכסדרה אבל עדיין היה צו אור גדול והא דלמרי ומכנגד מרחיק ד' אמות שלא יאפיל היינו שלא יאפיל לגמרי עד שלא יהא ראי להשתמש צו יפה ומש"ה קרי ליה אידונא משום דלגבי אכסדרה אידונא היא והשתא נמי אמי שפיר דלא עלו להרדי צאמרינן שוה צורך האכסדרה: **והוא דקרו ליה בית כור.** אכסדרה ששלווק יודע שיש לו קרקע שקרוי בית כור דאל"כ הרי הטעהו ואפי"ה אם רואה צעעת מכירה שאין שם בית כור יכול לומר כסור הייתי שהיית משלים לי בית כור ואם תאמר וימא דדמים אפילו קרו ליה בית כור ישלים לו בית כור שלם ויש לומר דמימי כגון לחזיל גציה ואינו נותן לו אפילו קרו ליה בית כור לא תמן הגיעו ואי לא קרו ליה בית כור מיצד לתת לו בית כור שלם אי נמי דלא חזיל גציה וכגון דנתן לו דמי לתן והשתא אין צו אלא לתן הגיעו ואי לא קרו ליה בית כור היה יכול לומר לוקח אם תרצה לתת לי בית כור שלם ולעמוד צמקן עמוד ואם לא תחזור לי מעותי אבל אי קרו ליה בית כור הגיעו אפי"ה שאין צו אלא לתן:

שוף אכריסך. שחה קומתך עד כריסך: כשורי קורות העלייה: **אבל אמונה אהרדי.** כשחלקו אם תשפל עליה (ו) יסתרוהו הצית וצנוהו: **עד כמה.** תשפיל העלייה ויכוף את העליון לקטור ולצנות: **כאוסה ששינוי.** בהמוכר פירות המקבל עליו מחזירו לצנות לו צית עושה רומן כחצי ארכו וחצי רחבו כצנין היכול שהיה ארכו ארבעים ורחבו עשרים וגבהו שלשים: **איסוריתא.** חצילות קנים ארוכין: **והרי מחזיר עזמו לכל גדדין: סכנא לך הפא.** אסתוס לך חלונותך צאננים וטיט ואפתח לך למעלה מכותלי גובהו כמלך חלונות אחרים שאירו (ו) צביתך: **קמרא לאסיפא.** כשתפתח צה חלונות תנוע החומה מחמת המכה: **סכנא לך.** הכותל מראש גובהו עד שיגיע למקום החלונות שאעשה לך: **לא קיימא.** שאין טיט החדש נדבק יפה צטיט הישן שיצט ככר: **דאע"ג דהא משתמש צה צלוי וסיני.** ואין הוא עזמו דר צתוכו מני א"ל לא מניא דאטרט להוציא העצים והתכן: **אספלידא.** טרקלין יפה: **תרביצא.** גינה שצדד טרקלין שהיתה נאירה לתוכו: **בדנפשי אנה צנינא.** בשלי אני צונה ואמה אין לך עלי חוקת אורה של שלש שנים להשתא הוא דפלגניוהו: **ד' אמוס.** לעבודת הכרם שהיו חורשין אותה בשוורים: **דעלו אהרדי.** שנתן בעל הכרם לצבל שהיה לצן דמים של עליו הכרם הילכך כרס צני למשקל עם עבודתו: **בשופטני עסקינן.** וכי שוטה היה שנטל גינה חלקה כנגד צית בניו ולא נטל עליו דמים: **והשתא א' אידונא.** חדר אפל ואני על מנת אספלידא נתמי עליו דמים: **שמה צעלמא.** (ט) אם אספלידא שמה ואע"פ שאינו כשאר אספלידא לא צטיל שמו: צית כור. לפי חשבונו (ו) סתמים כחצר המשכן: נהרדעי

(א) ג"ל מצנין דאטרט, (ב) ס"ל דרמא, (ג) לקמן פ"ד, (ד) ס"ל רבא, (ה) לקמן פ"ד, (ו) עין: ח' חולין ג, (ז) ג"ל מצנין דאטרט, (ח) עין, (ט) מ"ש צבית פה. על הגליון, (י) צ"ל קד, (יא) צ"ל רבי ועי' רש"י, (יב) [אשכנזי וכן במקור].

גליון הש"ס

גברא היינו הך. עי' רש"י"ה שבוטות דף לו ע"א ד"ה דתמי למ"ל:

הגהות הב"ח

(א) ג' א"ל אבנייה אנא אמר ליה לית לי דוכתא פליג ומינא אספלידא נמחק: (ב) שם לא תרמא א"ל לא קא ממדיר לי א"ל שוף אכריסך ועל: (א) לא אמר ר"ג כדדידין פליג מינא כי נמחק: (ג) שם לא תרמא פליג רצברי בעלמא פליג ומינא ובי נמחק: (ד) שם מתיב לי אידידונא: (ו) ש"ש ד"ה א"ל וכו' יסתרו הכרם: (ז) ד"ה סכנא וכו' שאינו לך צביתך: (ח) ד"ה והשתא אידידונא: (ט) ד"ה שמה צעלמא ומינא אספלידא שמה פליג ומינא אספלידא: (י) ד"ה צית כור לפי חשבונו. י"ב עין לקמן צית רש"י יוש' פ' צית כור:

מוסף רש"י

בוקי סריקין. מיס ריקס, נלמתי דכתיב שאין עסק עסק (עין: ח' חולין ג). לתך. מני כור לפי חשבונו סתמים חלקה המשקל משתמש עם חשבונו הו צית פליג (ב"ב טז).

רבינו גרשום

לא מצניא דאטרט (לבנות) [למנות] דכתיב: שוף אכריסך עול. כלומר הואיל וגרם מולך (א) חפור בארץ וספיקו כשני וצא והכנס. דינא קאמר ליה דבתוך שלו יבנה: לא אמרן דמינא קאמר ליה אלא דלא אטו כשורי. שלא ירה הפליה למטה מי או יכול לטעין לו דור בדוחק בתוך שפחה: [דלא] אתנו בהרי הדת: שלא התנו לו ליה ליהודי אחר נפילה: עד כמה. גברו יכול לכופו שמה עליו: באותה ששינוי. בפי המוכר: רומן כחצי ארכו וכחצי רחבו: כשהיה עסק הבית כ' אמה באורך ורחבו י' אמה עושה גובה חצי כ' וחצי י' שהם ט"ז אמה ורואה לדבר מהחיל: לא תחלו בוקי סריקין. כלומר לא האמינו בדברים ריקים הללו מעולם לא אמרן לו נתמן שיבנהו גבוה כזה: שיעור אסוריותא ימחוא כדי שאינו יכול לישא משאוי על גבו כמשרא של אנשי מחוזא וכולי לחזור בריחה בכחי מצו לכופו טפי לא: אשיתא (ס) אבב כור והדברי. שהיה בונה כותלו כנגד הלון הדבורי שיהו לו חזוקה לחלון ולא הרחיק ד' אמות: מרעית אשיתא. שתחתור בו חלונות אחרות: סתרגא לך. עד חלונות אלו ובנינא

(א) [א"ל שוף צבית ועי' צמון ד"ה שוף]: (ב) [לפניו הגי' אחרים כי דמכריה]: (ג) [הלשון נריך מיקון ואולי דל"ל דלא היו מעמידין גפנותיהם ע"י מרשף]: